

Position paper Compassion in World Farming Nederland

Rondetafelgesprek 'De toekomst van de visserij in Nederland', 27 mei 2026

Vaste commissie voor Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LVVN)

Naar een toekomstbestendige, dierwaardige aquacultuur en visserij

Heel veel dieren, heel veel ernstig leed

Vissen zijn intelligente dieren met gevoel en emoties. En heel belangrijk, ze kunnen pijn, angst en stress ervaren. Hiervoor is inmiddels uitgebreid [wetenschappelijk bewijs](#). Dit geldt ook voor andere waterdieren, zoals [kreeften, krabben](#) en [inktvissen](#). Toch zijn er vrijwel geen regels om het welzijn van deze dieren te beschermen.

Nederlandse vissers vangen jaarlijks naar schatting zo'n [3,6 miljard vissen](#) en in Nederland worden ongeveer [15 miljoen vissen](#) gehouden in kwekerijen. Dat zijn ongeveer acht keer zo veel dieren als in de veehouderij. De Europese Unie en haar lidstaten [erkennen](#) vissen "als wezens met gevoel" waarmee in principe "ten volle rekening" moet worden gehouden. Toch worden vissen aan praktijken onderworpen die hun ernstig leed berokkenen en die volstrekt onaanvaardbaar zouden zijn in de veehouderij.

Zo worden dieren veelal zonder verdoving geslacht door hen bij vol bewustzijn open te snijden of te laten stikken op ijs. Vangstmethodes leiden vaak tot [letsel en langdurig lijden](#), en in kwekerijen hebben dieren doorgaans vrijwel [geen ruimte](#) voor natuurlijk gedrag en kunnen ziekte- en sterftcijfers zeer hoog zijn.

Nederlanders willen beter vissenwelzijn

De Raad van Dieraangelegenheden (RDA) [concludeerde](#) dan ook dat er meer aandacht moet komen voor vissenwelzijn. En veruit de meeste Nederlanders vinden dat vissen betere bescherming verdienen. Zij zijn bereid meer te betalen voor vissen die een beter leven hebben gehad, blijkt uit [onderzoek](#).

Geen duurzaamheid zonder dierenwelzijn

Goed dierenwelzijn is essentieel in een duurzame visserij en aquacultuur en is [onlosmakelijk verbonden](#) met andere duurzaamheidskwesties, zoals volksgezondheid, biodiversiteit en voedselveiligheid.

Nu de overheid ernaar streeft dierenwelzijn in Nederland te verbeteren door het realiseren van een 'dierwaardige veehouderij' volgens de zes principes van de RDA, is het belangrijk in deze lijn ook te werken aan een dierwaardige visserij en aquacultuur. Praktische handvaten hiervoor staan in het [rapport 'Naar een dierwaardige visserij en aquacultuur'](#), dat wij samen met collega-organisaties schreven.

Toekomstbestendig en dierwaardig

De aandacht voor het welzijn van aquatische dieren groeit bij politiek, consument en sector en deze trend zal alleen maar doorzetten. Nederland, als innovatieland, kan profiteren door nu de koplopersrol te pakken op het gebied van dierenwelzijn en duurzaamheid. Dit biedt de sector perspectief en helpt een goede toekomst veilig te stellen.

Kansen en aanbevelingen

Wacht dus niet op Europa voor regelgeving maar ga nu aan de slag met:

- De ontwikkeling van een **integraal, duurzaam en diergericht houderijsysteem** voor elke gehouden diersoort, gebaseerd op wetenschappelijk bepaalde soortspecifieke welzijnsindicatoren.
- **Verplichte bedwelming bij de slacht** voor alle dieren, zowel bij visserij als aquacultuur. Bouw verder op bestaande kennis en wetenschappelijk onderzoek naar de bedwelming bij **paling, meerval, kabeljauw, schar, tong, tarbot en schol**. Ontwikkel effectieve, gecertificeerde methodes voor alle gehouden en beviste soorten, en stel die verplicht. Zorg daarbij voor adequaat toezicht en voldoende controle opdat de bedwelming correct functioneert.
- **Verankeren van dierenwelzijnsregels voor aquatische dieren in de wet** en strikte controles en handhaving hierop door de NVWA. Ook de NVWA onderstreept in haar analyse '**Visketen in beeld**' het belang van goed vissenwelzijn en de invoering van betere vissenwelzijnsregels. Koppel het toezicht op welzijn aan het verplichte cameratoezicht op schepen dat per 1 januari 2028 ingaat.
- Ontwikkeling van **innovatieve visserijmethodes**, zoals potentieel de **kiwikuil**, met zo min mogelijk bijvangst en waarbij de omgeving én het individuele dier zo min mogelijk geschaad worden. Ook bestaande methodes kunnen aangepast worden om lijden te verminderen, zoals kortere vistijden, en netten eerder en langzamer ophalen.
- **Inzetten op algenkweek en cellulaire kweekvis**. De **(micro)algenkweek** en de ontwikkeling van **cellulaire kweekvis** hebben de potentie om op duurzame wijze hoogwaardige eiwitten te leveren en een belangrijke rol te spelen in de **eiwittransitie**. Ook hier liggen **kansen** voor Nederland als innovatieland.
- **Uitfaseren van carnivore soorten in aquacultuur**. Dit is **niet duurzaam en niet houdbaar**: carnivore soorten worden gevoed met wilde vissen verwerkt tot visolie en -meel. Dit leidt tot verspilling van eiwitten, legt een nog grotere druk op de overbeviste zeeën, en kan een risico vormen voor voedselzekerheid voor lokale gemeenschappen elders. Kies voor soorten die op een vegetarisch dieet kunnen leven en houd deze soorten op een extensieve wijze met maximaal dierenwelzijn.
- **Beëindiging ontwrichtende, bodemberoerende visserij**, zoals met de boomkor. Stop met het subsidiëren van kottervisserij op de Noordzee, omdat deze zeer grote schade aanricht aan het zeeleven, leidt tot enorme bijvangst (**99% van de vangst is ongewenst** aan gaat verminkt of dood weer overboord), zorgt voor **grote CO2-uitstoot**, niet bijdraagt aan voedselzekerheid (de meeste vangst is voor de export), en de subsidies tot nu toe niet leiden tot **verduurzaming**. Zorg er tevens voor dat de bodemberoerende visserij niet wordt vervangen door andere methodes die leiden tot welzijnsproblemen, zoals staand want.
- **Naleving wetenschappelijke quota**. In navolging van het **wetenschappelijk advies** van ICES volgend komt er een einde aan de palingvangst en palingkwekerijen, noodzakelijk om deze ernstig bedreigde diersoort te redden. Ook komen er quota voor de soorten waarop nu volop en zonder limieten gevestigd wordt, **zoals inktvis, rode poon en mul**. Het is essentieel deze limieten na te leven.